

לוגיקה מתמטית - תרגיל 11

1. עבור כל אחד מן הזוגות הבאים של מבנים, קבע האם N תת-מבנה של M , ואם כן האם הוא תת-מבנה אלמנטרי:

א. f^M , פעולת החיבור. $W^M = \{0, 1, 2, \dots\}$
 f^N , פעולת החיבור מודולו p . $W^N = \{0, 1, 2, \dots, p-1\}$

ב. f^M , פעולת הכפל. $W^M = \mathbb{R}$ (הממשיים)
 f^N , פעולת הכפל. $W^N = \{a \in \mathbb{R} \mid a \geq 0\}$

ג. $R^M = 2\mathbb{Z}$ (הזוגיים), $W^M = \mathbb{Z}$ (השלמים)
 $R^N = 2\mathbb{Z}$, $W^N = 2\mathbb{Z}$ (סימן יחס חד-מקומי).

הערה: בסעיפים א, ב יש בשפה, בסעיף ג אין.

2. בשפה שבה יש סימן יחס דו-מקומי R (ורק הוא), נתבונן בשלושה מבנים:

$$\begin{aligned} W^M &= \mathbb{R} \\ W^N &= [0, 1] \\ W^K &= (0, 1) \end{aligned}$$

ובשלושתם R מתפרש כיחס $<$ על איברי העולם.

האם K הוא תת-מבנה אלמנטרי של N ? של M ?

האם N הוא תת-מבנה אלמנטרי של M ?

הערה: תשובה שלילית יש להוכיח. בתשובה חיובית די לנמק אינטואיטיבית.

3. הוכח: אם תכונה מסוימת (מסדר ראשון) של שדות מתקיימת בכל שדה בעל קרקטריסטיקה 0, אז קיים מספר טבעי q כך שאותה תכונה מתקיימת בכל שדה בעל קרקטריסטיקה גדולה או שווה ל- q .

הערה 1: להזכירך, המספר הטבעי p הקטן ביותר כך ש- $\underbrace{1 + 1 + \dots + 1}_p = 0$ נקרא הקרקטריסטיקה של השדה.

אם אין מספר טבעי כזה, נאמר שהקרקטריסטיקה היא 0.

הערה 2: כדי לנסח פורמלית את הטענה ולהוכיחה, יש להתבונן בשפה שבה יש שני סימני פונקציה דו-מקומיים, f ,

המתפרש כחיבור ו- g המתפרש ככפל, סימן יחס $=$, ושני קבועים אישיים, c המתפרש כ-0 ו- d המתפרש כ-1.

תכונה (מסדר ראשון) של שדות היא פסוק בשפה זו.